

Guia docent

210705 - PUGC - Polítiques Urbanes i Gestió de la Ciutat

Última modificació: 18/06/2020

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 753 - TA - Departament de Tecnologia de l'Arquitectura.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUITECTURA-BARCELONA (Pla 2015). (Assignatura optativa).
MÀSTER UNIVERSITARI EN ARQUITECTURA (Pla 2015). (Assignatura optativa).

Curs: 2020   **Crèdits ECTS:** 5.0   **Idiomes:** Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: JOSE NICASIO ROCA CLADERA

Altres: Primer quadrimestre:
JOSE NICASIO ROCA CLADERA - GVUA1

METODOLOGIES DOCENTS

Mètode expositiu/Lliçó magistral
Seminari/Taller
Aprentatge basat en projectes
Treball autònom
Tutoria

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

És capaç de:

- intervenir en processos de gestió de l'urbanisme i el territori (land management)
- gestionar la ciutat de forma intel·ligent, equitativa i sostenible (smart city governance)
- aplicar els instruments jurídics relacionats amb la gestió de la ciutat i les polítiques públiques amb incidència territorial (land policy)

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup gran	15,0	12.00
Hores grup petit	30,0	24.00
Hores aprenentatge autònom	80,0	64.00

Dedicació total: 125 h

CONTINGUTS

títol català

Descripció:

- El concepte de gestió urbanística, en relació al planejament urbà i la seva consideració dins de l'estructura jurídica de l'urbanisme. Evolució històrica dels models de gestió urbanística.
- El dret de propietat privada i els règims urbanístics de la propietat del sòl: drets i deures urbanístics.
- Tècniques d'ordenació urbana: classificació del sòl i qualificació urbanística.
- Integració dels factors ambientals en el planejament i el desenvolupament urbanístic.
- Concepte d'aprofitament urbanístic del sòl i aplicació pràctica: repartició equitativa dels beneficis i càrregues de l'actuació urbanística i participació de la col·lectivitat en les plusvàlues del sòl.
- L'execució del planejament urbà. Àmbits territorials i sistemes d'actuació urbanística. Actuacions assistèmiques i gestió de la ciutat construïda. Formes organitzatives de l'Administració pública per l'execució de l'urbanisme.
- Valoració econòmica del sòl en els procediments de gestió urbanística: criteris.
- Integració dels mecanismes de protecció de la legalitat en la gestió urbanística.
- Models de política de sòl i habitatge, tant des del punt de vista de la seva aparició històrica com dels objectius declarats en la seva concepció. Les relacions entre política del sòl i mercat immobiliari, posant èmfasi en els factors que des del planejament urbanístic poden influir en la normalització del mercat del sòl.
- Estudi de polítiques en matèria de sòl i habitatge, aprofundiment en l'anàlisi crític de les predominants: liberalització del mercat de sòl, intervencionisme, etc.
- Desenvolupament dels principals elements de política urbana (anàlisi de l'oferta i demanda de sòl i habitatge, accessibilitat al mercat, finançament, fiscalitat, etc.) i s'analitzaran els instruments bàsics de gestió, com l'expropiació, l'obtenció gratuïta de sòl resultant dels processos de gestió privada, les reserves de sòl per habitatge social, els patrimonis públics de sòl, la intervenció en el mercat, la política de lloguer, etc.
- Aprofundiment de problemàtiques sectorials, com l'accessibilitat a l'habitatge, joventut i emancipació, tercera edat i mercat residencial, polítiques per la integració urbana dels immigrants, massificació, "gated communities", polarització social de l'espai urbà.

Objectius específics:

El seu objectiu principal és el coneixement del marc jurídic, administratiu i de l'economia de l'urbanisme, així com la comprensió de les bases teòriques i ideològiques que orienten l'acció urbanística i d'ordenació territorial dels ens públics.

Es persegueix, a més a més, que l'estudiant sàpiga integrar els requeriments i les tècniques operatives dels diversos camps en els quals s'estructura l'activitat urbanística, superant l'antiga escissió entre ordenament i gestió.

El coneixement avançat de la configuració tècnica i jurídica dels instruments per a l'execució efectiva dels plans urbanístics i la seva aplicació pràctica.

Iniciar la reflexió crítica sobre la instrumentalització urbanística i el marc en el qual es desenvolupa la gestió de l'urbanisme, en la perspectiva de la seva eficiència pràctica, modificació i innovació.

A més es planteja l'aprofundiment en el coneixement i l'aplicació dels diversos instruments de política de sòl i d'habitatge que disposen les administracions públiques per regular el mercat immobiliari.

L'assignatura tracta de posar accent en la investigació de nous instruments que puguin incrementar l'eficiència de les polítiques públiques en matèria de sòl i habitatge.

Dedicació: 125h

Grup gran/Teoria: 15h

Grup petit/Laboratori: 30h

Aprenentatge autònom: 80h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Es realitzaran pràctiques breus i controls de lectura, individuals i/o grupals, durant les classes en què s'avaluaran aspectes específics dels continguts. Es desenvoluparan treballs i tallers finals, individuals i/o grupals, que s'han d'entregar després de la finalització de les classes lectives.

Així mateix es considerarà un mínim de 80 % d'assistència a les classes.

Avaluació continuada telemàtica

En les situacions de docència online, l'avaluació continuada es produirà de manera sincrònica i asincrònica, pels mitjans que estableixi la Universitat i el Centre, amb un registre periòdic de l'activitat acadèmica mitjançant entregues, fòrums, qüestionaris o qualsevol altre mitjà que faciliti la plataforma Atenea, o les eines alternatives que siguin proporcionades al professorat. En les situacions en les quals aquesta docència telemàtica es produeixi amb la docència presencial ja iniciada, o per qüestions d'ordre extraacadèmic, les alteracions de les ponderacions o sistemes de control regular de la docència seran comunicats detalladament a tots els estudiants a la Atenea de cada assignatura.

Avaluació final telemàtica

Si l'avaluació continuada telemàtica no és positiva, es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en format telemàtic que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable i els mitjans i eines TIC que proporcioni la Universitat o el Centre.

Les mesures d'adaptació a la docència no presencial s'implementaran atenent als criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals per tal de garantir el compliment de la legislació en matèria de Protecció de Dades Personals (RGPD i LOPDGDD)

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Santos, J.; Castelao, J. Derecho urbanístico: manual para juristas y técnicos. 6ª ed. Madrid: El Consultor de los Ayuntamientos y de los Juzgados, 2005. ISBN 8470523651.
- Terán, Fernando de. Planeamiento urbano en la España contemporánea (1900-1980). Madrid: Alianza, 1982. ISBN 8420680397.
- Bassols, M. Génesis y evolución del derecho urbanístico español (1982-1956). Madrid: Montecorvo, 1973. ISBN 8471110601.
- García, E.; Parejo, L.. Lecciones de derecho urbanístico. Madrid: Civitas, 1979-1981. ISBN 8473981014.
- Baño, José M. Derecho urbanístico común. Madrid: Iustel, 2009. ISBN 9788498900668.

Complementària:

- Esteban, J. Elements d'ordenació urbana [en línia]. Barcelona: Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya, 1980 [Consulta: 05/10/2015]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2099.3/36391>. ISBN 8470800779.
- García-Bellido, J.; Santos, R.; Jalvo, J. Práctica de la Reparcelación. Madrid: Centro de Estudios Urbanos: Instituto de Administración Local, 1987. ISBN 8470884565.
- García-Bellido, J. "Teoría de la ciudad: de sus orígenes a su disolución en la pantópolis universal". Ciudades, arquitectura y espacio urbano [en línia]. n. 3 [Consulta: 05/10/2015]. Disponible a: <http://www.publicacionescajamar.es/pdf/publicaciones-periodicas/mediterraneo-economico/3/3-33.pdf>.